

בית משפט השלום בבת ים

ת"א 1590-02-22 כרמל נ' בנימין

תיק חיצוני:

כ"ג סיון תשפ"ג
12.6.2023

בפני כבוד השופטת רונית אופיר

התובע: אבשלום כרמל ת.ז. XXXXXXXXXX
ע"י ב"כ עוה"ד טל ניצן

נגד

הנתבע: אייבי בנימין ת.ז. XXXXXXXXXX
ע"י ב"כ עוה"ד אורנה גולדמן

פסק דין

"... ותפרץ בם מגפה" (תהילים קו', כט').

הימים ימי מגפת הקורונה. מגפה עולמית, חדשה ולא ידועה המפילה חללים רבים בעולם. ימים של סגר, בידוד וריחוק חברתי באו לעולם והביאו עימם חששות עמוקים מפני הלא נודע.

רשויות הבריאות וקהילות המדע בעולם פתחו במרוץ למציאת מזור ומרפא. חיסונים שונים פותחו והחל מרוץ נוסף לרכישתם לשם מיגור המגפה. משרד הבריאות וקופות החולים החלו במבצעי חיסונים תוך שהם מעודדים את הציבור, בשיטת "המקל והגזר", להקדים תרופה למכה, להתחסן ולתרום את חלקו של כל אחד לשם המאבק במגפה.

מנגד, קמה אופוזיציה לשימוש בחיסונים אשר אושרו באישורי חירום ולמבצעי החיסונים הנרחבים. מתנגדים אלו השמיעו ביקורת נוקבת כנגד רשויות הבריאות, רשויות המדינה וכנגד השימוש בחיסונים.

כאילו לא די במגפה, מלאה הארץ מחלוקות עזות וסוערות, אמוציונאליות וחריונות ביחס לאמצעים למיגור המגפה. המחלוקת בין מתנגדי החיסונים מחד ותומכי החיסונים מאידך משתוללת ברשתות החברתיות, בהפגנות ובכלי התקשורת. הצדדים אינם בוחלים במילים, במעשים ובפרובוקציות, כאילו שכחו כי יש להיאבק במחולל האירוע – המגפה – אשר אינה מבדילה בין איש לאישה, ולא מבחינה בין דת גזע ומין.

בית משפט השלום בבית ים

ת"א 1590-02-22 כרמל נ' בנימין

תיק חיצוני:

זהו הרקע לתביעה זו, תביעה כספית על סך של 70,000 ₪ בעילה של לשון הרע.

רקע ועובדות רלוונטיות:

1. התובע, ד"ר אבשלום כרמל (להלן: "התובע") הוא דוקטור לרפואה, אורתופד מומחה לכירורגיית כף היד. כפי שהעיד על עצמו התובע, הוא פעיל ברשתות החברתיות ו"מתנגד לכפיית "התו הירוק". התובע אף מתנגד לחיסון ילדים בשיטת ה-Mrna. עם זאת הוא אינו מתנגד לחיסון מבוגרים ואף המליץ על כך ברשתות החברתיות בהן היה פעיל ובעצרות בהן השתתף (סעיפים 2 ו-3 לכתב התביעה).

2. הנתבע, בנימין אייבי (להלן: "הנתבע") הוא פעיל חברתי ופוליטי המשתתף בשלל מאבקים ציבוריים שונים. הנתבע מנהל הסכת ("פודקאסט") ברשתות החברתיות פייסבוק וטוויטר. כפי שהעיד הנתבע על עצמו, במועדים הרלוונטיים הוא פעל למען חיסונים "ובעד להישמע להוראות משרד הבריאות, הגוף המוסמך הרשמי" (סעיף 7 לכתב ההגנה).

3. ברקע הפרסומים מושא התביעה, פטירתו המצערת של מר חי שאוליאן ז"ל (להלן: "שאוליאן"), אשר היה מהמתנגדים הבולטים לחיסונים ונפטר לאחר שאובחן עם קורונה בתחילת ספטמבר 2021.

4. שאוליאן הכיר את התובע על רקע השתתפותם בהפגנות נגד כפיית "התו הירוק" וחיסוני ילדים. לאחר אשפוזו פנה שאוליאן ז"ל לתובע וביקש את עצתו כרופא וכחבר ביחס לסוג הטיפול המוצע לו בבית חולים וולפסון. ההתכתבות בין התובע ושאוליאן ז"ל שהתנהלה באמצעות אפליקציית הוואטסאפ צורפה כנספח 2 לכתב התביעה, ובשל חשיבותה אציין את עיקריה:

שאוליאן ז"ל שאל את התובע לאיזה סוג טיפול להסכים.

במענה השיב לו התובע: "תסכים לכל מה שיציעו כי יש להם את הניסיון. בעיקר סטרואידיים עוזרים. לא בטוח אם יש הרבה יותר מזה".

בהמשך פנה שאוליאן ז"ל לתובע ועדכן כי מציעים לו לטפל באמצעות סטרואידיים, ותרופות מסוג דקסטזון, רמדסיביר וכן באמצעות פלזמה ממחלימים. במענה השיב לו התובע: "דיברתי לפני כמה ימים עם אנשי טיפול נמרץ בלניאדו. הם אמרו לי שרק סטרואידיים (דקסהמתסון) לדעתם ולחלק מהחולים גם רמדסביר. לא נותנים שם פלסמה. לא חשבו שעוזר. גם קראתי מאמר שלא בטוח שיעיל".

בית משפט השלום בבתי ים

ת"א 1590-02-22 כרמל נ' בנימין

תיק חיצוני:

בהמשך ההתכתבות כותב התובע לשאוליאן: "התייעצתי עם עוד רופאים. חלקם היו מנהלי מחלקות קורונה. אומרים לא לקחת פלסמת מחלימים. לא רמדיסיביר. כן לבקש פיזיותרפיה נשימתית גם קוקטיל חדש של רגרון לפי דר ציוני".

בתשובה השיב שאוליאן: "ביטלתי את הרמדיסיביר בעצת ד"ר הרן".

כאשר טען שאוליאן ז"ל כי "הרעילו" אותו. השיב לו התובע: "לא נראה לי שמדעילים".

5. למרבה הצער, שאוליאן לא החלים ממחלתו והלך לעולמו.

6. ביום 28.10.2021 פנתה "הוועדה לבדיקת הטעיית הציבור בפרסום מוצרי בריאות טכנולוגיה רפואיות ומקצועות הרפואה" (להלן: "הוועדה") למנכ"ל משרד הבריאות פרופי נחמן אש על מנת שיבדוק טענה להתערבות לכאורה בטיפול במר שאוליאן ז"ל שנעשתה על ידי התובע ורופאים נוספים. בהמשך לאותה פנייה זומן התובע על ידי נציב קבילות הציבור במשרד הבריאות (להלן: "הנציב") לפגישה להבהרת העובדות אשר נועדה להתקיים ביום 18.1.2022 בהשתתפות יועמ"ש הנציבות לקבילות הציבור ועו"ד מיחידת הדין המשמעת. בתחילת חודש דצמבר נערכה שיחת בירור עם התובע.

7. בסופו של יום, הודיע הנציב לתובע, במכתב מיום 6.12.2021, שלא נמצא כי יש לתובע ולרופאה נוספת אחריות ישירה או עקיפה לפטירתו הטראגית של שאוליאן ז"ל.

הפרסומים:

8. הפרסומים מושא ענייננו נעשו בתחילת חודש נובמבר 2021, על רקע פניית הוועדה למנכ"ל משרד הבריאות בענייננו של התובע ורופאים נוספים ועוד קודם סיום הבירור.

9. ביום 5.11.2021 בזמן שידור הסכת "הרדיו החברתי" ברשת הפייסבוק, כינה הנתבע את התובע ורופאים נוספים כ"רוצחים" וזאת על רקע נסיבות פטירתו של שאוליאן. פרסום זה לא הובא במלואו על ידי מי מהצדדים אולם הצדדים אינם חלוקים על כי הביטוי "רוצחים" נאמר על ידי הנתבע בשידור בהתייחסותו לתובע ולרופאים נוספים (להלן: "הפרסום הראשון").

10. יומיים לאחר מכן, ביום 7.11.2021, פנה התובע לנתבע ברשת הטוויטר וכתב לו בזו הלשון: "חטאת, קראת לנו רוצחים, הפצת שקרים. אינך יודע את העובדות. אני מציע לך להתנצל".

בית משפט השלום בבית ים

ת"א 1590-02-22 כרמל נ' בנימין

תיק חיצוני:

בתשובה כתב הנתבע: "תקשיב דוקטור, בעודו בטיפול נמרץ, אתה נתת לו עיצה מרחוק לטרב לקחת פלסמת מחלימים, לטרב לקחת רמדסיביר, בלי לבדוק אותו ובלי אחריות רפואית עליו וכל זאת בזמן שהוא גוסס. הוא בעצתכם ביטל טיפול שהוצע לו ונמנע מטיפולים מצילי חיים. ואתה מבקש ממני להתנצל? אין ולא יהיה לך לא מחילה ולא כפרה. אתה רוצח, ואתה מוזמן לתבוע אותי. הגיע הזמן לבדוק בבית המשפט מה שאתם מעוללים ועושים לאנשים שמתים ממכם (כך במקור – ר"א) במסע ההפחדות, והתערבות בשם "הרפואה" בטיפול מציל חיים בעיצומו של קרבו (כך במקור- ר"א) חיים במחלקות לטיפול נמרץ על כאלה שהאמינו לכם. כמה מתוך השמונה אלף ניתן היה להציל?" (להלן: "הפרסום השני", ההדגשות אינן במקור- ר"א).

תמצית טענות התובע:

11. לטענת התובע כינויו "כרוצח" יש בו משום לשון הרע. אין מדובר בכינוי מטאפורי, גידוף, קללה או 'מעשה של מה בכך', אלא פרסום לשון הרע מתוך כוונת מכוון. בפרסום זה הנתבע קובע כי התובע מסכן את הציבור, ובהיות התובע רופא יש בפרסומים כדי להשפילו בעיני הבריות ועשייתו למטרה לשנאה ולבוז ואף לפגיעה במשרתו.
12. מדובר בפרסום בכוונה לפגוע. כוונה זו נלמדת מכך שהנתבע פרסם את התבטאויותיו ללא הכשרה רפואית, מבלי להתנצל בין הפרסומים וללא המתנה לתוצאות בדיקת משרד הבריאות. כפי שהתברר בדיעבד, הבירור בעניינו של התובע העלה כי אין לו אחריות, ישירה או עקיפה, לפטירתו של שאוליאן ז"ל.
13. לטענת התובע, לא עומדת לנתבע הגנת "אמת דיברתי", שכן מדובר על עניין שברפואה. בהעדר חוות דעת רפואית, לא ניתן להוכיח את טענות הנתבע הנוגעות לעניינים שברפואה.
14. עוד טוען התובע כי לא עומדת לנתבע הגנת "תום הלב", שכן לא ניתן לראות בדברים שפרסם משום הבעת דעה בתום לב. מכל מקום, הביטוי "רוצח" הוא קיצוני וחורג מתחום הסביר ועל כן לא עומדת לנתבע הגנת חזקת תום הלב.
15. באשר לגובה הפיצוי, נטען כי העדר התנצלות הנתבע בזמן אמת מצדיקה פסיקת פיצוי ריאלי ואין די בהצעת הבעת התנצלות לאחר הגשת התביעה.
16. על כן עותר התובע לפיצוי בגין לשון הרע ללא הוכחת נזק אותו הוא העמיד על סך 70,000 ₪, מכוח סעיף 7א(ב) לחוק איסור לשון הרע, תשכ"ה- 1965 (להלן: "החוק"), בתוספת שכ"ט עו"ד והוצאות משפט.

בית משפט השלום בבית ים

ת"א 1590-02-22 כרמל נ' בנימין

תיק חיצוני:

תמצית טענות הנתבע:

17. אין מחלוקת בדבר הפרסומים. עם זאת, טוען הנתבע כי הפרסומים אינם מהווים לשון הרע כמובנה בחוק.

18. עוד טוען הנתבע כי הפרסומים חוסים תחת ההגנות שבחוק. לטענת הנתבע, הפרסומים לא חרגו מתחום הסביר בנסיבות העניין זאת משום שמדובר בהקשר של פולמוס ציבורי והנתבע כתב את הדברים מדם ליבו. לטענת הנתבע יש חשיבות ציבורית רבה לדברים שפרסם, אין לו כל עניין אישי עם התובע וכל רצונו היה להניא את התובע ממעשיו והדברים נאמרו בתום לב. מגמת הנתבע בדבריו היתה להעמיד את ציבור המאזינים על טעות התובע ועל התנהלותו הבלתי אחראית בעניין שאוליאן ז"ל, לשם מניעת קרות מקרים טרגיים נוספים.

19. עוד טוען הנתבע כי עומדת לו הגנת 'אמת דיברתי' לפי סעיף 14 לחוק. הנתבע עשה עבודה עיתונאית חברתית נרחבת בנושא ואין מדובר רק בדעתו האישית הסובייקטיבית. הוא ראיין את משפחתו של שאוליאן ז"ל, מנהל מחלקת המיון בבית חולים וולפסון, קיבל את ההתכתבויות של הנפטר עם התובע וחבריו וכן ראיין את מנכ"ל משרד הבריאות ורופאים נוספים וביסס לעצמו ידע רב ונרחב בנושא. מכתב משרד הבריאות מיום 17.2.2021 מתייחס לפנייתו של התובע לציבור הרחב וקובע כי יש פוטנציאל משמעותי לפגיעה במטופלים ובבריאות הציבור בפניותיו לציבור הרחב בעידודו למניעת החיסון. כך גם מכתב משרד הבריאות מיום 28.10.2021 קובע כי מצא, בין השאר את התובע כמפר הוראות פקודת הרופאים, כנוהג בהתנהגות שאינה הולמת רופא, כמי שעבר על חוק זכויות החולה באופן שייתכן כי גרם למות אדם ופעולותיו מהוות עבירת משמעת או רשלנות חמורה במילוי תפקידו כרופא.

20. הנתבע מוסיף וטוען כי לתובע לא נגרם כל נזק מהפרסומים. הנתבע אף מצביע על כך שהתובע עצמו משתמש בביטויים דומים וקשים לא פחות כלפי רופאים שתומכים במתן חיסונים. כך כינה את מנכ"ל משרד הבריאות פרופ' חזי לוי כ"פושע" (נספח ד' לכתב ההגנה) וכך פרסם ברשת הטוויטר ביום 25.2.2022 כי "אני בעד שפוטין ימשיך מערבה ויחסל את כל מנהיגי "אירופה החופשית" שדחפה ודוחפת לדרכוני חיסונים וכפיית חיסון ניסיוני ומסוכן על אזרחיהם".

21. לטענת הנתבע התובע הגיש את תביעתו בחוסר תום לב, לא מסר מכתב התראה לנתבע בטרם הגשת תביעתו כמקובל ופרסם דבר תביעתו עוד בטרם הנתבע קיבלה לידי. הנתבע טוען כי היה שמח לתת במה לתובע להציג את עמדתו באותה תוכנית רדיו, כפי שעשה עם

בית משפט השלום בבית ים

ת"א 1590-02-22 כרמל נ' בנימין

תיק חיצוני:

רופאים אחרים בעלי עמדה דומה. באשר לפיצוי טוען הנתבע כי אין מקום לפיצוי שכן מדובר בביטוי מטאפורי. לתובע לא יגרם כל נזק ובהעדר מוניטין שנפגע לתובע לאור התנהלותו שלו עצמו.

22. אציין כי במסגרת דיון קדם המשפט מיום 12.9.2022 הצעתי לצדדים הצעת פשרה ובמסגרתה הנתבע יפרסם התנצלות באותה תהודה בו פורסמו הדברים. התובע עמד על פיצוי כספי בצידה של התנצלות ובהעדר הסכמה בין הצדדים, נותר להכריע במחלוקת.

23. בהתאם להסדר הדיוני בין הצדדים (אשר קיבל תוקף של החלטה ביום 7.11.2022) פסק הדין ניתן על יסוד כתבי טענות הצדדים על נספחיהם, מוצגי הצדדים וסיכומיהם מבלי שנשמעו עדי הצדדים.

דיון והכרעה:

24. דרך הילוכו של בית המשפט בבואו להכריע האם ביטוי מסוים מוציא לרעה את שמו של אדם באופן המקים לו זכות לפיצוי, עוברת בארבע תחנות שונות כפי שאלו הובאו במסגרת פסק דינו של השופט סולברג ברע"א 817/23 עמותת חוזה חדש נ' ח"כ מיקי (מכלוף) זוהר (30.5.2023) (להלן: "עניין זוהר"):

"ראשית, יש לפרש את הביטוי בהקשר אובייקטיבי, ולשאוב ממנו את המשמעות העולה ממנו, על פי אמות מידה מקובלות על האדם הסביר. פרשנות זו יש להשעין הן על מובנם הפשוט של דברי הפרסום המפורשים, והן על האמור 'בין שורותיו', כפי שמכלול זה עשוי להתקבל ולהתפרש בעיני האדם הסביר (סעיף 3 לחוק). שנית, יש לבחון האם על פי משמעות זו, מהווים הדברים 'לשון הרע' על פי סעיף 1 לחוק, והאם אופן אמירתם מהווה 'פרסום' כמשמעותו על פי מבחני סעיף 2 לחוק. בשלב שלישי, יש לבחון את תחולת ההגנות השונות על הפרסום, על פי סעיפים 13 עד 15 לחוק, אשר תחולת מי מהן עשויה לשלול את אחריותו של המפרסם לפרסום לשון הרע. גם שלב זה עשוי לכלול רכיב המתייחס לפרשנות הביטוי ולסיווגו, למשל, כביטוי של עובדה או ביטוי של דעה, לשם התאמתו להגנה הרלבנטית. ברביעי, אם ממלא הפרסום את תנאי שלושת השלבים הקודמים, נבחנת שאלת הסעדים, ובתוכם שאלת הפיצוי הראוי לתובע" (ע"א 89/04 נודלמן נ' שרנסקי, פסקה 17 (4.8.2022)).

בית משפט השלום בבת ים

ת"א 1590-02-22 כרמל נ' בנימין

תיק חיצוני:

25. אין מחלוקת בעניינינו כי הפרסומים הם בבחינת פרסום. המחלוקת מתעוררת באשר לסיווגם כלשון הרע.

א. סיווג הפרסומים והביטוי "רוצח" – האם מדובר בלשון הרע

26. כאמור לעיל, לא הובא לפניי הפרסום הראשון במלואו, אך אין מחלוקת כי הנתבע כינה את התובע כ"רוצח".

באשר לבחינת מובנו של הפרסום השני, יש לחלק בין חלקו הראשון של הפרסום השני, שעניינו עובדתי: "... בעודו בטיפול נמרץ, אתה נתת לו עיצה מרחוק לסרב לקחת פלסמת מחלימים, לסרב לקחת רמדטיביר, בלי לבדוק אותו ובלי אחריות רפואית עליו וכל זאת בזמן שהוא גוסס. הוא בעצתכם ביטל טיפול שהוצע לו ונמנע מטיפולים מצילי חיים".

ובין חלקו השני של הפרסום שעניינו הבעת דעה: "ואתה מבקש ממני להתנצל? אין ולא יהיה לך לא מחילה ולא כפרה. אתה רוצח ואתה מוזמן לתבוע אותי. הגיע הזמן לבדוק בבית המשפט מה שאתם מעוללים ועושים לאנשים שמתים ממכם (כך במקור- ר"א) במסע ההפחדות, והתערבות בשם "הרפואה" בטיפול מציל חיים בעיצומו של קרבו (כך במקור- ר"א) חיים במחלקות לטיפול נמרץ על כאלה שהאמינו לכם. כמה מתוך השמונה אלף ניתן היה להציל?".

27. עיקר טענתו של התובע מופנה כלפי השימוש בביטוי "רוצח" והאחריות שיוחסה לו למותו של שאוליאן ז"ל (וראו בסעיפים 6 – 8 לכתב התביעה; סעיף 1 לסיכומי התובע וכן בטיעוני ב"כ התובע בדיון קדם המשפט).

28. לשון הרע בהתאם לסעיף 1 לחוק היא דבר שפרסומו עלול: "(1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצידם; (2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו; (3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו במשלח ידו או במקצועו....".

מדובר במבחן אובייקטיבי, לפיו נדרש בית המשפט לבחון את הפרסום בהתאם לנסיבות החיצוניות וללשון המשתמעת: "המבחן שבאמצעותו ייקבע אם אכן דברים מסויימים שפרסום פלוני עלולים להוות לשון הרע כנגד אדם אלמוני, אינו מבחן סובייקטיבי, המבחן הוא אובייקטיבי, במהותו, לאמור: לא קובע מה חושב התובע המרגיש עצמו פגוע אלא הקובע כיצד עלולה החברה לקבל את הדבר שבאותו פרסום" (ע"א

בית משפט השלום בבית ים

ת"א 1590-02-22 כרמל נ' בנימין

תיק חיצוני:

28/95 פדרמן נ' טרנר, פ"ד נו(1) 420, 411 (1995); כן ראו בע"א 1104/00 אפל נ' חסון, פ"ד נו(2) 607; ע"א 4534/02 רשת שוקן בע"מ נ' הרציקוביץ, פ"ד נח(3) 558; א. שנהר דיני לשון הרע (תשנ"ז-1997), עמ' 109, להלן: "שנהר".

כאשר בית המשפט עוסק בפרשנות פרסום הנטען כי הוא מהווה 'לשון הרע' השאלה היא מה משמעותן של המילים בעיני האדם הרגיל: אין זה עניין של פרשנות במשמעותה המשפטית [...] [האדם הרגיל] מסוגל הוא לקרוא והוא קורא בין השורות לאור הידע הכללי שלו וניסיונו בחוויות העולם. מה שהאדם הרגיל מסיק, ללא ידע מיוחד, נקרא בדרך כלל המובן הטבעי והרגיל של המילים" (ע"א 723/74 הוצאת עיתון "הארץ" בע"מ נ' חברת החשמל בע"מ, פ"ד לא(2) 300, 281 (1977)).

29. לא יכולה להיות מחלוקת כי הביטוי "רוצח" ביחס לתובע אין בו משום קביעה עובדתית לפיה התובע נקט מעשה אקטיבי של רצח כנגד שאוליאן ז"ל. כפי שטוען התובע עצמו, הנתבע ייחס לתובע ולרופאים הנוספים "אחריות למוותו מקורונה של מתנגד החיסונים חי שאוליאן ז"ל" (סעיף 10 לכתב התביעה).

כך גם נכתב מפורשות בפרסום השני, בו הנתבע טוען כלפי התובע כי הוא "רוצח" משום שיעץ לשאוליאן ז"ל עצות רפואיות מרחוק, ייעץ לו לסרב לקחת פלסמת מחלימים ותרופות נוספות, מבלי לבדוק אותו ומבלי לקחת אחריות. כך, לטענת הנתבע, בעצתו של התובע ורופאים אחרים נמנע שאוליאן מטיפולים מצילי חיים.

מדובר בביטוי מטאפורי – **מוגזם ובוטה** – אשר משתמעת ממנו אחריותו של התובע למוותו של שאוליאן בגין העצות שיעץ לו. אמירות דומות הובאו על ידי כבוד השופט סולברג בעניין זוהר כדוגמא לביטוי אשר יש לבחון אותו לא לפי משמעותו המילולית גרידא, אלא בהתאם למשמעות המשתמעת ממנו, זו שמעבר למילים שגולשת לעבר הבעת הדעה:

"דוגמא לדבר, שאינה נטועה בעולמות הסאטירה, יכולה לסייע: מוטחת ביקורת כלפי נבחר ציבור, שבה נאמר כי 'ידיו הן ששפכו את דמו של פלוני'; האם תתקבל טענה כי המשמעות שתובן על ידי נמעני הפרסום היא שאותן ידיים הן אלה שממש 'סחטו את ההדק', או ביצעו כל פעולה מעין זו, או שמא יובן פרסום שכזה, כטיעון שלפיו אותו נבחר ציבור הוא שנושא באחריות, בשל האופן שבו מילא את תפקידו" ברי, כי ברוב רובם של המקרים, רק המשמעות השנייה, זו המצויה מעבר לפשט המילים, היא שתובן על ידי אדם מן היישוב, כך שלא ייוחס לנבחר הציבור

בית משפט השלום בבית ים

ת"א 1590-02-22 כרמל נ' בנימין

תיק חיצוני:

מעשה רצח אקטיבי שבגיננו יש להעמידו למשפט פלילי....” (שם)
(בפסקה 24).

בביטויים מסוג זה, אשר על אף משמעותם הלשונית, ברור מקריאתם כי אין מדובר בפשטו של מקרא אלא יש לחלץ ממנו את המשמעות האמתית הגלומה במילותיו, קבע בית המשפט העליון בעניין זוהר:

”...בית המשפט שלפניו מתבררת תביעת לשון הרע מחויב לבחון, במקרים המתאימים, אם הפרסום שבמחלוקת הוא פרסום שאדם מן הישוב יבין שיש להוציא מידי פשט תיבותיו ומשמעותן המילונית. בעשותו כן, על בית המשפט לתת דעתו על השאלה מהו המסר שייקלט מן הפרסום; ולהתחשב בכך שאין זה רצוי כי דיני לשון הרע ידחקו מן השיח צורות ביטוי ציוריות, אף לא כאלה הנעשות על דרך הגזמה, כאשר הן חפות מיומרה להצגת עובדות. בחינה זו, במקרים מסוימים, עשויה להביא לכלל מסקנה כי על אף שמדובר בפרסום בעל חזות חיצונית עובדתי (ידידו של פלוני הן ששפכו את הדם, באחת מהדוגמאות שלעיל), נכון יהיה לראות בדברים משום עזיבה של עולם העובדות הקשיחות, אל עבר הבעת דעה על מושא הפרסום ועל תפקודו” (שם בפסקה 25).

30. כפי שעוד נפסק, יש ליתן את הדעת גם אל ההקשר הכולל של הדברים והאופן שבו רוב האנשים מבינים אותם וכן אל מיהות התובע והנתבע ולמהות הפרסום. כאשר מדובר בתובע שהוא איש ציבור ובנושא הכרוך בענייניו הציבוריים, הרי שזה מחזק את סיווג הפרסום כהבעת דעה ולא כקביעת עובדה.

31. ומהכלל לענייננו. לא יכולה להיות מחלוקת כי כינוי אדם כ”רוצח” הוא בוטה וקשה. עם זאת, אין מדובר בקביעת עובדה, אלא בהבעת דעה על מעשיו ודעותיו של התובע.

האדם הסביר הקורא את הפרסום מבין כי אין מדובר בקביעת עובדה לפיה התובע ביצע מעשה אקטיבי של רצח; אלא בדעתו הבוטה של הנתבע לפיה התובע, יחד עם רופאים אחרים, ייעצו לשאוליאן עצות רפואיות אשר בסופו של יום הביאו למותו. פירוש זה מובן גם על רקע חלקו השני של הפרסום השני: ”הגיע הזמן לבדוק בבית המשפט מה שאתם מעוללים ועושים לאנשים שמתים ממכם במסע ההפחדות, והתערבות בשם ”הרפואה” בטיפול מציל חיים במחלקות לטיפול נמרץ על כאלה שהאמינו לכם. כמה מתוך השמונה אלף ניתן היה להציל?”.

בית משפט השלום בבית ים

ת"א 1590-02-22 כרמל נ' בנימין

תיק חיצוני:

32. בחינת הקשר הדברים הכולל, מיהות התובע ומהות הפרסום אף הם מחזקים את המסקנה כי מדובר בהבעת דעה.

33. כעולה מסעיף 7 לכתב התביעה, הפרסום השני נעשה בתגובה לפרסום של התובע בטוויטר לפיו משרד הבריאות הדליף לתקשורת האשמה שכביכול התובע ורופאים אחרים אחראים באופן כלשהו למות של שאוליאן ז"ל.

34. כפי שהעיד התובע על עצמו הוא פעיל ברשתות החברתיות ומתנגד לכפיית "התו הירוק". דעותיו של התובע ביחס למדיניות משרד הבריאות בכלל וביחס לחיסוני הילדים הושמעו בפלטפורמות השונות בצורה נחרצת, בוטה וברורה. התובע פרסם פניות למשרד הבריאות בנושא זה (מוצג 1 למוצגי התובע) וגם הוא לא בחל בשימוש בשפה בוטה על מנת להעביר את מסריו:

34.1. כך, בתחילת שנת 2021 כינה את מבצע חיסון הילדים כ"פשע פוטנציאלי של הרג ילדים בשוגג", ביטוי עליו הוא התנצל לאחר מכן (מוצג 1 למוצגי התובע);

34.2. בפברואר 2022 התבטא התובע כי הוא "בעד שפוטיין ימשיך מערבה ויחסל את כל מנהיגי "אידופה החופשית" שדחפה ודוחפת לדרכוני חיסונים וכפיית חיסון נסיוני ומסוכן על אזרחיהם" (מוצג 1 למוצגי התובע);

34.3. באפריל 2021 פרסם התובע כנגד מנכ"ל משרד הבריאות פרופ' לוי כי אם ימשיך לדחוף לחיסון ילדים יהפוך "לנאשם בפשע של הרג ילדים חסרי ישע" (נספחים 4 ו-13 לכתב ההגנה, פרסום אשר לא הוכחש על ידי התובע);

בעקבות התבטאויותיו החריפות של התובע אף המליצה הוועדה למנכ"ל משרד הבריאות פרופ' אש לנקוט כנגדו בהליך משמעותי (מכתב מיום 28.10.2021 צורף כנספח 3 לכתב ההגנה).

35. התובע, אומנם אינו איש ציבור, אך העמיד עצמו כנושא דגל ההתנגדות לכפיית "התו הירוק" ולחיסוני הילדים. הפרסום מהווה ביקורת על עמדתו של התובע ביחס לאמצעים שיש לנקוט בהתמודדות עם מחלת הקורונה. כך שהאדם הסביר, ובפרט האדם הסביר אשר חי באותה תקופה וספג את המחלוקת העזה ששררה בין מתנגדי החיסונים ותומכי החיסונים ביחס למדיניות משרד הבריאות מבין היטב כי מדובר בהבעת דעה, בוטה ומשתלחת, אבל דעה המהווה ביקורת על מעשיו של התובע והשקפתו ביחס לאמצעים שיש לנקוט בהתמודדות עם המחלה.

בית משפט השלום בבית ים

ת"א 1590-02-22 כרמל נ' בנימין

תיק חיצוני:

36. על כן, מצאתי כי הפרסומים הם בבחינת הבעת דעה של הנתבע על התובע ועל מעשיו. עם זאת, סיווג הפרסום כהבעת דעה עדיין אין בו כדי לקבוע כי אין מדובר בלשון הרע. שכן, גם הבעת דעה יכולה להיכנס לגדר לשון הרע אם יש בה כדי "להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצד" (סעיף 1(1) לחוק; או אם יש בו כדי "לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או במקצועו" (סעיף 1(3) לחוק).

37. אומנם ייחוס רצח לאדם ובפרט כאשר מדובר ברופא, האמון על שמירת חיי אדם, יש בו משום פגיעה בכבודו, במקצועיותו ויש בו כדי לבזותו ולהשפילו בעיני הבריות (ת"א (חיפה) 50666-04-15 יחזקאל עזר נ' בועז צדיק (12.3.2018); ת"א (באר שבע) 3848-05-18 הילה מיקולשיק נ' פרידום חילוץ והצלת החי בישראל (19.7.2022); ת"א (תל אביב) 38726-06-20 מרכז משען בע"מ נ' דוד מנע (9.1.2023); ת"א (תל אביב) 28079-08-12 מאיר כהן נ' יסמין ביטון (5.10.2017)). יחד עם זאת, ספק אם יש בפרסום בנסיבות ענייננו כדי לפגוע בכבודו של התובע. עמדותיו הפומביות של התובע ידועות ומפורסמות על ידו, כך גם פורסמה פניית הועדה למנכ"ל משרד הבריאות בעניין מעורבותו של התובע בטיפולו של שאוליאן ז"ל. התובע עצמו העיד בדיון קדם המשפט על "מסע הצלב" כלשונו שנוהל כנגדו בגין דעותיו. על כן ספק אם "אדם שנחשף לפרסום היה עשוי לשנות את דעתו על התובע" (גנאים, קרמניצר ושנור **דיני לשון הרע – הדין המצוי והדין הרצוי** 88 (מהדורה שני מורחבת 2019) עמ' 207). קרוב לוודאי כי דעתם של תומכי החיסונים, אשר נחשפו לדעותיו של התובע עוד קודם לכן, לא היתה נוחה ממנו בכל מקרה; כך גם דעתם של מתנגדי החיסונים, אשר תמכו בדעותיו של התובע ודעתם על התובע לא היתה תלויה בפרסומיו של הנתבע.

38. על כן בנסיבות ענייננו בשים לב לפולמוס הציבורי החרף שהתחולל בעניין, אשר במסגרתו גם התובע לא שקל את מילותיו ולא היסס לעשות שימוש בביטויים בוטים וחרिפים, סבורני כי יש למתוח את גבולות השיח וחופש הביטוי ולקבוע כי אין מדובר בלשון הרע כמובנה בחוק ובפסיקה.

39. אמנם בית המשפט בקרב עמו יושב, וחשוף אף הוא להקצנה ולשיח הבוטה, אשר גולש לעיתים קרובות גם לשיח אלים שאינו לגיטימי. הפרסומים באינטרנט וברשתות החברתיות מזמנים מבחנים לא פשוטים באשר לסוגיית חופש הביטוי אל מול הזכות לשם טוב. העובדה כי כל אדם יכול לשבת בנוחות בביתו, ותוך אבחת מקלדת לשלח לחלל האוויר ביטויים, גידופים ונאצות כלפי אדם אחר; ביטויים אשר לא מן הנמנע כי היה נמנע

בית משפט השלום בבית ים

ת"א 1590-02-22 כרמל נ' בנימין

תיק חיצוני:

מאומרים פנים אל פנים; יוצרת אתגרים חדשים, אווירה חברתית שונה ומציאות משפטית משתנה.

40. יחד עם זאת, מציאות זו גם מחייבת עיון ובחינה של ביטויים אלו במסגרת בה נעשו. אין מדובר בביטויים הנאמרים בחלל הריק שיש לפרשם אך ורק לפי לשונם ומבלי ליתן משקל ותשומת לב להקשר בו נאמרו. ויובהר – אין פירוש הדבר כי ביטויים אלו הם ראויים או תורמים לשיח פרודוקטיבי ונכון, או מהווים דרך נכונה להתנהל בחברה. אך יש להיזהר מלמתוח את גבולות החוק ולהחיל את נורמות הנימוסים וההליכות הראויים לבני תרבות באופן שיהווה צנזורה על דעות קיצוניות אשר אינן בקונצנזוס.

41. ביחס לפרסומים באינטרנט וברשתות החברתיות, פסק בית המשפט העליון, כי יש לנקוט משנה זהירות בהחלת החוק על התבטאויות שונות ברשתות החברתיות, על מנת שלא תפגע האפשרות להתבטא ברשת האינטרנט באופן חופשי. כפי שנפסק ברע"א 1239/19 יואל שאול נ' חברת נידלי תקשורת בע"מ (8.1.2020):

“כך, יש לתת את הדעת לכך שרשתות חברתיות הפכו להיות זירה מרכזית של מידע ודעות, מעין “כיכר העיר” מודרנית” וכן: “אם כן כל הכרעה הנוגעת לאופן תחולתו של החוק על התבטאויות שונות ברשתות החברתיות כרוכה מטבעה במאמץ פרשני, שנועד לגשר על “פערי הדורות”. זאת בניסיון לשמור על נקודת האיזון הנכונה בין מימוש תכליתו של חוק איסור לשון הרע, לבין האינטרסים הציבוריים כבדי המשקל הניצבים מנגד, ובראשם כמובן חופש הביטוי- שהוא “ציפור נפשה” של הדמוקרטיה.... בהתאם, יש לנקוט משנה זהירות ולהימנע מפרשנות שתייצר אפקט מצנן המרתיע מפני התבטאות לגיטימית וחופשית ברשת האינטרנט....” (שם בפסקאות 36 – 38).

42. כפי שהגדיר זאת המשנה לנשיאה כבוד השופט ריבלין, ברע"א 4447/07 מור נ' אי.טי.סי. [1995] החברה לשירותי בזק בינלאומיים בע"מ (25.3.2010):

“ניתן בהחלט לומר כי חופש הביטוי של עידן האינטרנט אינו כחופש הביטוי של העידן הקדם-אינטרנטי... חופש הביטוי הפך לזכות מוחשית הרבה יותר...”

בית משפט השלום בבית ים

ת"א 1590-02-22 כרמל נ' בנימין

תיק חיצוני:

המקלדת זמינה לכל כותב והקשה על זנבו של "העכבר" מובילה את הכתוב לקצווי הארץ... מעת לעת נשמעת ביקורת על תוכן של התגובות ועל דרך ניסוחן. אם לומר את המעט, הרי שבתרבות המקומית לא תמיד שולטים בז'אנר זה- הלשון הצחה, הניסוח הרהוט והמסרים המעודנים. חלק ניכר מהפרסומים נושא במקומותינו אופי וולגרי ובוטה, וישנו פער בולט בין הנחרצות של הדעות המבוטאות לבין התשתית התומכת בהן" (שם בפסקאות 14 – 15).

43. כך שלאור כל האמור, מצאתי כי על אף שביטויים אלו הם קיצוניים ובוטים, אין מדובר בלשון הרע. בכך ניתן היה לסיים את הדיון בענייננו. עם זאת, ועל מנת שהנייר לא ימצא חסר, גם אם הייתי מוצאת כי מדובר בפרסומים המהווים לשון הרע, הרי שבחינת הפרסומים בראי ההגנות הקיימות מעלה כי אלו חוסים תחת ההגנה הקיימת בסעיף 15(4) לחוק.

ב. ההגנות החלות

44. אקדים ואומר, כי הנתבע מיקד את טענותיו בהגנת "אמת דיברתי" אשר לשיטתו חלה על הדברים. בין השיטין בכתב הגנתו טען הנתבע כי חלה על הפרסומים גם הגנת תום הלב הנוגעת להבעת דעה (וראו בסעיפים 27 לכתב ההגנה: "הנתבע כתב את הדברים בעניין שמהווה פולמוס ציבורי בעל רגשות עזים וכל זאת מדם ליבו"; סעיף 39 לכתב ההגנה: "אין לנתבע כל עניין אישי עם התובע וכל רצונו היה לנסות להניא את התובע ממעשיו ודבריו נאמרו בתום לב"). בהתאם גם התובע התייחס בסיכומיו להגנה זו (סעיפים 29 – 36 לסיכומי התובע).

מכל מקום, במסגרת התחנות בהן נדרש בית המשפט לעבור בבוחנו את הפרסומים, יש לבחון האם חלות על הפרסומים ההגנות הקיימות בחוק, בין אם אלו נטענו על ידי הנתבע ובין אם לאו (וראו בעניין זוהר, בפסקה 24 לעיל).

ב.1. הגנת 'אמת דיברתי'

45. סעיף 14 לחוק קובע כי: "במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה שהדבר שפורסם היה אמת והיה בפרסום ענין ציבורי; הגנה זו לא תישלל בשל כך בלבד שלא הוכחה אמיתותו של פרט לוואי שאין בו פגיעה של ממש". הגנה זו אינה מתקיימת בענייננו וזאת נוכח מכתב הנציב לתובע בו הודיע הנציב לתובע כי "לא מצאתי

בית משפט השלום בבית ים

ת"א 1590-02-22 כרמל נ' בנימין

תיק חיצוני:

שיש לכם אחריות ישירה או עקיפה לפטירתו הטרגית של חי שאוליאן ז"ל" (מוצג 4 למוצגי התובע).

46. הנתבע לא הציג חוות דעת רפואית אחרת או כל ראייה לכך שמעשי התובע או עצותיו הם אלו שגורמים לתמותה עודפת בקרב אנשים המאמינים להם. לא הוצגו מסמכים רפואיים בעניינו של שאוליאן ז"ל; לא הובאו עדויות מטעם הרופאים שטיפלו בו; בני משפחתו של שאוליאן ז"ל לא הובאו לעדות כך שלא מצאתי כי הנתבע הוכיח כי עומדת לו הגנה זו.

47. אציין לעניין זה, כי הצדדים הרחיבו את היריעה והוסיפו וטענו גם לגופה של מחלוקת ביחס למדיניות משרד הבריאות במאבק במגפה ולסוגיית החיסונים לגופה. לא מצאתי להידרש לטענות אלו, אשר חורגות מענייננו, הנוגע לפרסומים עצמם.

2.ב. הגנת תום הלב

48. סעיף 15(4) לחוק קובע כי "במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה אם הנאשם או הנתבע עשה את הפרסום בתום לב באחת הנסיבות האלו: (4) הפרסום היה הבעת דעה על התנהגות הנפגע בתפקיד שיפוטי, רשמי או ציבורי, בשירות ציבורי או בקשר לעניין ציבורי, או על אפיו, עברו, מעשיו או דעותיו של הנפגע במידה שהם נתגלו באותה התנהגות" (ההדגשה אינה במקור- ר"א).

49. הבעת דעה היא תיאור של עמדה סובייקטיבית באשר למציאות דברים מסוימת (ע"א 9406/96 קאקיש נ' ביאדס, פ"ד נג(3) 352, 358 (1999)). בפרסום נדרש כי ככל שהבעת הדעה כוללת התייחסות גם לעובדות, אלה תהיינה נכונות (עניין חברת החשמל ד"נ 9/77 חברת החשמל לישראל בע"מ נ' הוצאת עיתון "הארץ" בע"מ, פ"ד לב(3) 337, בעמ' 349 (1978)). זאת, בעוד שהבעת דעה אינה חייבת להיות נכונה מבחינה עובדתית, ובלבד שאדם סביר יכול היה להסיק את המסקנה המשמיעה מעובדות נכונות בעיקרן, שעליהן התבססה הדעה (שם, בעמ' 351 – 352; שנהר, בעמ' 319 – 320). מקום שנמצא כי העובדות עליהן מבוססת הדעה אמת הן, וכי מתקיים יחס של סבירות כאמור, הרי שאם נאמרה הדעה בתום לב, היא תזכה להגנה גם אם אינה מבוססת ממש (שנהר, בעמ' 316).

2.א. האם דעתו של הנתבע בפרסום השני התבססה על עובדות נכונות בעיקרן:

50. בפרסום השני כותב הנתבע כי התובע ייעץ לשאוליאן מרחוק, בעודו מאושפז בטיפול נמרץ, לסרב לקחת פלסמת מחלימים, רמדסיביר, מבלי שבדק אותו ומבלי שהיתה לו אחריות רפואית עליו.

בית משפט השלום בבית ים

ת"א 1590-02-22 כרמל נ' בנימין

תיק חיצוני:

51. עובדות אלו עולות ממכתב הוועדה מיום 28.10.2021. כעולה ממכתב זה, הוועדה פנתה לתובע ולרופאים נוספים בעקבות מידע שהתקבל בוועדה ממשפחתו של שאוליאן מהתכתבויות וואטסאפ. כפי שכותבת הוועדה:

"מהחומר עולה, כי הרופאים המדוברים התערבו בטיפול במנוח גם כאשר היה על סף הנשמה בטיפול נמרץ, ידעו שאיננו מחוסן ובעודף משקל, ייעצו לו לא לקבל טיפול חיוני שרופאיו מציעים לו, לא יידעו את הרופאים המטפלים בו על ייעוצם הרפואי לחולה – יתרה מזאת, הטילו ספק בנחיצות הטיפול שרופאיו המטפלים מציעים לו כדי להציל את חייו – ולעומת זאת מייעצים לו לקבל טיפול בתכשירים אחרים שהם שמעו מחולים אחרים שיכולים לסייע, וכל זאת – כאשר למעשה אין זה תחום התמחותם (... ד"ר אבשלום כרמל כיר כף יד.....), ואין הם טורחים לעדכן את המטופל בכך ולהפנותו לרופא מומחה בתחום אשר מכיר את הטיפול במצבו הדחוף....."

לציין, הרופאים הללו הם בין המובילים את ההתנגדות לחיסונים, מעודדים אי התחסנות ועתה למעשה עלו מדרגה – התערבו באופן פעיל ובזמן אמת בטיפול בחולה ששמע לעצתם ולא התחסן, ומייעצים בניגוד לפרקטיקה הרפואית המקובלת והמתעדכנת לאור דינמיות המחלה, ושלא בהתאם לתחום מומחיותם, אינם מפנים לרופאים מומחים בתחום ולא מקפידים על רצף הטיפול בחוק זכויות החולה, ויתכן ופעולותיהם אלה אף גרמו נזק עד כדי מוות לחולה אשר נסמך על ייעוצם בזמן אמת ופעל בהתאם לפרסומיהם ולא התחסן".

52. הדברים גם עולים מההתכתבות בין התובע ובין שאוליאן. אומנם התובע מציע לו בתחילת הדברים להסכים לכל מה שיציעו לו "כי יש להם את הניסיון". אולם כאשר שאוליאן שואל באופן ספציפי אודות פלסמת מחלימים, משיב לו התובע "יש שם נוגדים. אני לא בטוח כמה זה מועיל. יש חילוקי דעות" ולאחר מכן שוב "גם קראתי מאמר שלא בטוח שיעיל". ולאחר מכן שב ואומר לשאוליאן "התייעצתי עם עוד רופאים. חלקם היו מנהלי מחלקות קורונה. אומרים לא לקחת פלסמת מחלימים. לא רמדיביביר. כן לבקש פיזיותרפיה נשימתית". כך שהתובע בהחלט ייעץ לשאוליאן שלא לקחת פלסמת מחלימים

בית משפט השלום בבית ים

ת"א 1590-02-22 כרמל נ' בנימין

תיק חיצוני:

ולא רמדיסיביר. אין מחלוקת כי ייעוץ זה ניתן לשאוליאן מבלי שהתובע בדק אותו פיזית, ועל כן לא היתה לתובע אחריות רפואית פורמלית ביחס לשאוליאן.

53. כפי שעוד עולה מהתכתובת, שאוליאן הקשיב לעצותיו של התובע והרופאים הנוספים וכתב כי ביטל את הרמדיסיביר "בעצת ד"ר הרן". כך שדעתו של התובע, כפי שזו הובעה במסגרת הפרסום מתחילת נובמבר התבססה על עמדתו של הגוף הרשמי – הפועל תחת משרד הבריאות אשר תואמת את ההתכתבות בין שאוליאן והתובע.

אומנם דעתו של התובע על מעשי התובע היא חריפה, חד משמעית ובוטה. ובסופו של יום קבע משרד הבריאות כי לתובע אין אחריות למותו המצער של שאוליאן ז"ל. אולם במועד הפרסום, התבססה דעתו של התובע על עובדות נכונות בעיקרן.

ב.2.ב. תום לבו של התובע

54. באשר לתום ליבו של התובע, הרי שלא מצאתי כי הפרסום חרג מתחום הסביר בנסיבות המקרה ועל כן קמה החזקה לפי סעיף 16(א) לחוק.

55. על יסוד הסבירות עמדה כבוד השופטת פרוקצ'יה בע"א 89/04 נודלמן נ' שרנסקי (4.8.2008):

"יסוד הסבירות בפן החיובי והשלילי של חזקת תום הלב הוא מושג נורמטיבי-ערכי. הוא בנוי על איזון בין הערכים המתנגשים בתחום האיסור על לשון הרע. תנאי הסבירות לצורך חזקת תום הלב מאזן בין חופש הביטוי להגנה על כבוד האדם. יסוד הסבירות מחייב בחינת מידתה ואיכותה של הפגיעה על פי נסיבותיה והערכה נורמטיבית אם היא ראויה להגנה (עניין פלוס, 900). להתנהגות המפרסם טרם הפרסום, בעת הפרסום, ולאחריו, ישנה השלכה בבחינת סבירות הפרסום. טיב הפרסום ותוכנו משפיעים על מידת סבירותו (שנהר, 5-264; ע"א 4607/92 קליין נ' רונן, [פורסם בנבו] 13.6.94...) מתחם הסבירות הנורמטיבי, שבגדרו נעשה הפרסום, עשוי להצביע על תום לבו של מפרסם לשון הרע. חריגה ממתחם הסבירות יוצרת חזקה של חוסר תום לב, שאם לא תופרך, תכשיל הרמת הגנה למפרסם על התבטאותו הפוגענית" (שם בפסקה 28).

בית משפט השלום בבית ים

ת"א 1590-02-22 כרמל נ' בנימין

תיק חיצוני:

56. בהקשר זה לא ניתן להתעלם מזוהתו של התובע, כפי שעמדתי עליה לעיל. התובע מזוהה עם המאבק ב"תו הירוק" ובמדיניות משרד הבריאות. באמתחתו של התובע עצמו שלל פרסומים חריפים, אשר כווננו לעורר את מודעות הציבור באשר לטענותיו כנגד משרד הבריאות. כפי שנפסק בעניין זוהר:

"בכל הנוגע לשאלת סבירות הפרסום, אין להתעלם מן הטון שאפיין את פרסומיו המוקדמים של זוהר, בדגש על זה שביחס אליו נמסרה תגובת העמותה – פרסומים שהיו גם הם מושחזים, חריפים ותקיפים; לא הרי פרסום המרחף לו בדד בחלל האוויר, כהרי פרסום המובא כתגובה לדברים חריפים קודמים" (שם בפסקה 40).

57. לא מצאתי כי התובע הוכיח את קיום ה"חזקה השלילית" של היעדר תום הלב אשר קבוע בסעיף 16(ב) לחוק ולא התרשמתי כי הפרסום נעשה מתוך כוונה לפגוע בתובע "במידה גדולה משהיתה סבירה". בחינת הפרסום אל מול פרסומי התובע ואל מול מכתב הוועדה מובילים לטעמי למסקנה כי אין מדובר בפרסום החורג מן הסביר בנסיבות.

58. בשים לב למסקנתי האמורה, הרי שדין התביעה להידחות.

לסיכום:

59. התביעה נדחית.

התובע יישא בהוצאות הנתבעת בסך של 1,000 ₪ ובשכר טרחת עו"ד בסך של 5,000 ₪ (כולל מע"מ). בפסיקת ההוצאות ושכר הטרחה נתתי דעתי לסכום התביעה; להתנהלות התובע קודם להגשת התביעה אשר באה לידי ביטוי בהגשת התביעה ללא מכתב התראה שקדם לה; ולאופן התנהלות הצדדים במסגרת הליך זה ולחיסכון בזמנם של הצדדים ובזמן השיפוטי.

המזכירות תואיל לוודא את המצאת ההחלטה לצדדים.

ניתן היום, כ"ג סיוון תשפ"ג, 12 יוני 2023, בהעדר הצדדים.

רונית אופיר, שופטת